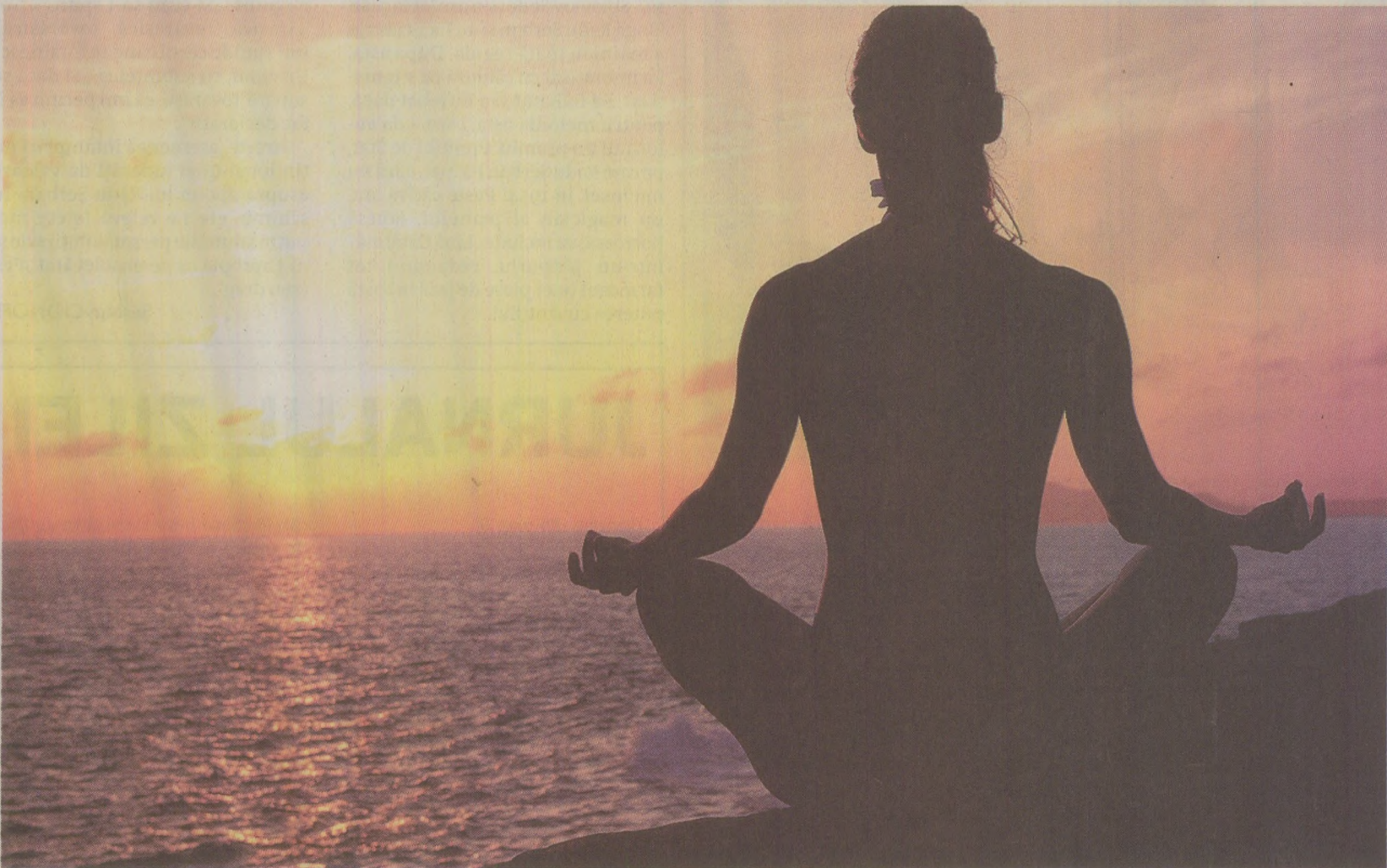

DICTATURA SE FEREAE DE YOGA CA DRACU' DE TĂMÂIE

Mario Sorin Vasilescu, unul dintre cei mai importanți profesori de yoga, susține că „Un om care face cu adevărat yoga este un om care nu se poate minți, ca urmare, nu poate fi mințit. Acesta este motivul pentru care orice stat totalitar se va feri de yoga ca dracul de tămâie”

FOTO: STOCKXPRT

După anii stalinismului, yoga a revenit în România prin anii '60. Lipsită de componenta filozofică, era un fel de gimnastică de întreținere, un mod de relaxare, o tehnică de recuperare după diverse suferințe. O perioadă de aproximativ cinci-sprezece ani, după renunțarea la acuzațiile de practici mistice și până la revenirea înversunată a acuzațiilor de obscurantism - spiritism - spionaj, mișcarea yoga a existat până când partidul a constientizat că grație practicii yoga te puteai izola făcând abstracție de realitatea în care trăiai. Că yoga era un mod de viață care excludea comunismul, un chip de a respira în spațiul unei libertăți interioare într-o societate hipercontrolată. Mario Sorin Vasilescu, unul dintre cei mai importanți pro-

fesori de yoga, spunea la un moment dat: „Un om care face cu adevărat yoga este un om care nu se poate minți, ca urmare, nu poate fi mințit. Acesta este motivul pentru care orice stat totalitar se va feri de yoga ca dracul de tămâie”. Citatul este preluat din cartea „Reprimarea mișcării Yoga în anii '80”, excepțională cercetare a lui Gabriel Andreescu, volum pe care s-a întemeiat mare parte a documentării articolului de față. E vorba de investigații serioase, desfășurate într-un program de cercetare a Institutului Național pentru Memoria Exilului Românesc, de studierea documentelor din Arhiva CNSAS, dar mai ales de publicarea mărturiilor victimelor anilor '80.

Revenind la afirmația lui Mario Sorin Vasilescu, „orice stat totalitar

se va feri de yoga ca dracul de tămâie”, e de arătat că ruptura definitivă, cu urmări dramatice, s-a produs când partidul a constientizat dimensiunea mișcării și mai ales când Securitatea a priceput ce păine e de mâncat în această afacere.

Între sport și terapie

O scurtă punere în temă, de ordin istoric. În anii '60, până la scandalul Meditația Transcendentală, yoga oscila între statutul de tehnică de recuperare medicală și disciplină sportivă. Mai mult sport, deloc filozofie. Unul dintre marii halterofili ai României din acei ani, Lazăr Boraga, avea să semneze, împreună cu soția, o carte numită simplu „Yoga”. În prefața semnată de șeful unei catedre

de la IMF, se menționa prudent că „tehnica Yoga a fost epurată de toate imixtiunile filozofico-mistice și teologico-mistice”. O altă carte care se vânduse foarte bine era „Yoga, izvor de sănătate”, scrisă de fizicianul Nicolae Tufoi, care se vindecase de poliomielită multumită practicării yoga. În diverse case de cultură, ale sindicatelor sau ale tineretului (uteceului), specialiștii străini țineau numeroase conferințe; de asemenea, s-au format valoroși instructori de yoga români, între ei: Mario Sorin Vasilescu, Gregorian Bivolaru, Virgil Aldulescu, Virgil Maglaviceanu („despre care se spunea că ar fi fost ofiter de securitate în garda lui Gheorghiu - Dej”), Irina Holdevici etc.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL ZILEI

Dacă e sâmbătă, e Suceava

Sâmbătă dimineața, Nicolae și Elena Ceaușescu s-au oprit întâi la Întreprinderea de Rulmenți Suceava, inaugurată în 1984 - „cea mai nouă ctitorie a «Epocii de Aur»”, după cum scria scria la unison presa, ministrul Construcțiilor de mașini Eugeniu Rădulescu, și-a făcut datoria, fiind prezent la fața locului. Următoarea oprire s-a făcut la Combinatul de Fibre, Celuloză și Hârtie. Nicolae Turtureanu, directorul Combinatului, a prezentat produsele de succes ale fabricii,

dintre care se remarcă celofibra tip bumbac, fibrele celulozice tip mătase și „noi produse din hârtie igienică”. Întreprinderea de mașini-unelte Suceava a fost ultimul punct al vizitei, unde cei doi înalți oaspeți au fost însoțiți de Nicolae Valdescu, ministrul Industriei electrotehnice. Ploaia mocănească nu i-a împiedicat pe cei peste 50.000 de oameni din oraș și din localitățile învecinate să fie prezenți la întâlnirea cu Nicolae Ceaușescu în piața „23 August”. În jurul orei 11 cei doi și-au făcut apariția la tribună.

(Continuare în pag. a II-a)

SĂBĂTĂ DE LECTURĂ

Radu Șerban, un prieten drag și vorbele sale neuitate

La 25 de ani de la trecerea sa în neființă, un „Prieten drag” - compozitorul Radu Șerban - revine printre noi! Casa „Electrecord” a realizat CD-ul „Radu Șerban. Parfumul străzilor. Vol. 1” cu sprijinul Asociației culturale „Șerban”, al cărei președinte este doamna Domnica Șerban, soția fiului compozitorului, poetul și eseistul Radu R. Șerban, el însuși prea devreme plecat dintre noi.

Prilej numai bun spre a rememora câteva întâmplări cu tălc despre Omul și Artistul de excepție Radu Șerban. Un OM pe care Fănuș Neagu l-a definit prin aceste vorbe pătrunzătoare: „Radu Șerban nu a avut, și nici nu putea să aibă, dușmanii!”. Faptul acesta nu l-a făcut însă pe minunatul nenea Radu să renunțe la exigențele și rigorile pe care i le impunea condiția sa de creator „cu vână” și, deopotrivă, un om

cu o verticalitate morală de excepție.

Mai puțin cunoscute decât șlagărele lui Radu Șerban, dar tot la fel de gustate la vremea lor, au fost vorbele de duh pe care acesta le-a rostit cu diverse prilejuri. Șfichiind prostia cu ifose, incompetența agresivă, slugărnicia și multe alte tare de care anumiți promotori ai „ideologiei unice” se serveau spre a-și impune absurde pretenții.

Zgărcit cu profesiunile de credință declamate public, Radu Șerban mărturisea: „Faptul că sunt compozitor de muzică ușoară nu înseamnă că îmi fac treaba ... ușuratic”. Discipol al lui Iop Vasilescu, șeful de școală al genului, Radu Șerban a preluat de la acesta nobila povară a respectului pentru publicul cărui îi datora creațiile sale. Iar dacă compozitorul Radu Șerban a intuit, cu finețe, ceea ce era cu

adevărat lucru nou, de substanță în muzica ușoară, omul Radu Șerban a fost cu totul străin modelor politico-ideologice, mai vechi sau mai noi, de care, pe parcursul anilor, nu a dus lipsă! Și nu s-ar spune că ea întotdeauna i-a fost ușor! De pildă, melodia „Lină Cătălină” a fost atacată la începutul anilor '50, - ani de triumf ai dogmelor „realismului socialist” și al șabloanelor „reflecțiilor fidele a actualității” - pe motiv că „falsifică folclorul nostru și face concesii jazz-ului - muzica decadentă a imperialismului american”. S-a nimerit însă ca la această „demonstrare” să participe și renumitul compozitor sovietic Soloviev Sedoi. Prin ea însăși, prezența la o asemenea ședință a unui „sol din marea țară a sovietelor” nu se prevestea nimic bun!

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALUL OMULUI SIMPLU

O lecție de viață de la Alin

Bogdan este funcționar la o bancă și locuiește în București. „Aveam 10 ani în 1989. Vacanța de vară era pe sfârșite. O săptămână de libertate, de zile căldute de toamnă despărțeau plecarea mea de la bunici către Capitală. Înapoi la școală. Înapoi acasă. Țin minte că aveam călcăiele bătorite de cât de mult mersesem desculț. Trei luni de zile le petrecusem de dimineața până seara numai pe-afară. Bunicii mei locuiau într-o comună din județul Giurgiu. Îmi făcuse tataia paleta din lemn și jucam tenis de câmp cu o minge de ping-pong. Mergeam la scăldat la Argeș și încercam să ne strecurăm printre picioarele celor mari, care dădeau la peste. Ca să scape de gura noastră, ne dădeau niște gută pe care o înfășuram pe o sticlă de Pepsi-Cola și cică pescuiam. Nu am prins nicodată nimic. Dar, cu o bucurie imensă, trăgeam de plasele uriașe ale pescarilor, le curățam de alge, adunam peștișorii mici pe care îi eliberam în largul apei. Atunci am învățat să fiu conștincios. Să arăt oamenilor că pot avea încredere în mine. Le-am învățat de la un copil de vârsta mea. Alin. La început am stat departe de el. Era slăbuț, avea ochii căprui și tenul tuciuriu. Era țigan. Ceilalți copii fugeau de el. «Sunt toți niște nenorociți, niște puturoși», spuneau ei în gura mare. Alin însă parcă nici nu-i auzea. Trăgea de plasele pescarilor cu mai mare vioiciune, sorta peștii după mărime, iar la sfârșitul zilei se mulțumea cu 2-3 baboi pe care îi ducea acasă pentru familia sa. Eu mă mișcam tare greu. Dar imi doream să țin pasul cu el. Treptat a început să mă ajute. Fără însă să-mi adreseze vreo vorbă. O lună de zile am mers pe baltă zi de zi. Am muncit împreună. Seara plecam în

aceeași direcție, umăr lângă umăr, cu cei 2-3 pești în pungă. Într-o sâmbătă am lipsit. Veniseră părinții pe la mine. Să mă vadă. Tataia și mamaia nu au mai vrut să mă mai lase să mă duc. Eram negru de la cât stătusem în soare, aveam părul călți, miroseam numai a pește și mama a hotărât să rămân acasă ca să «ia jegul de pe mine». Am început să țin pe-acolo de supăre, am plâns, m-am rugat cu cerul și pământul să mă lase să plec. Nu a fost chip. M-a auzărit în albie și a început să frece la călcăiele mele ca la rufe. Seara am găsit în uluca porții o pungă. În ea se afla un pește. Mai mult ca sigur că Alin mi-l lăsase. A doua zi i-am mulțumit. A fost prima oară când i-am auzit vocea. Acel «cu plăcere» mi s-a părut cald și parcă nici nu avea accentul ăla pe care îl au de obicei țiganii. Am început să vorbim. Eu cu toată gura. Povesteam vrute și nevrute. El, timid, abia dacă rostea câteva cuvinte. În fiecare dimineață mă aștepta cuminte pe bordura de la gard, iar în timpul zilei nu mă lăsa să intru în apa prea adâncă. Cred că încerca să aibă grijă de mine. În mintea lui eram probabil doar un băiat de oraș, nu prea descurcăt, care avea nevoie de ajutor. Alin era obișnuit să muncească. Familia lui era nevoiașă. Locuia la numai câteva case de cea a bunicii mele. Era o casă mică, pipernicită, din chirpici. Dar curată. Avea mai mulți frați și mai multe surori. La fel ca și el, nici părinții sau frații săi nu prea se conversau cu oamenii din comună. Știam de la mama că nu veniseră de foarte multă vreme la noi în zonă.

(Continuare în pag. a II-a)

Condeii trecea și prin piele de rinocer

De cele mai multe ori se spune că școala adevărată s-a făcut pe timpul lui Ceaușescu. Există pe atunci un sistem de învățământ bine structurat... când dictonul „al carte, al parte” era real. Fără copiate sau hands-free, fără arta șoptitului sau alte metode de a trișa, elevii învățau și respectau școala. Și, îndeosebi, pe dascălii lor. Despre o perioadă în care învățământul se baza pe seriozitate și studiu, ne povestește Emil Istocescu, scriitor și profesor de limba și literatură română: „Înainte de '89 se făcea carte pentru că elevii de cele mai multe ori știau de frică... Existau tehnici de constrângere și nu vorbesc aici de «bătăia ruptă din raiv». Însă vă pot mărturisii că în acele timpuri condeii trecea și prin piele de rinocer. Dacă cineva avea chef de haz în timpul orelor din rândul elevilor imediat profesorul avea grijă să-l pună la punct: «Ia zi tu cum e cu Camil Petrescu, ce-a făcut scriitorul acesta? Ai citit, i-ai văzut cărțile la culoare?». Și exemplele ar putea continua la nesfârșit. Vă dați seama câte glume au ieșit pe această temă.

(Continuare în pag. a II-a)

JURNALE PERSONALE

16 SEPTEMBRIE

Am instalat picupul și boxele la Voica. În fiecare zi, două-trei discuri: Bach, Corelli, Vivaldi. O destindere.

Ștefan J. Fay, Caietele unui fiu risipitor. Fragmente de jurnal, București, Humanitas, 1994, p. 285

Recitesc poemele lui Trakl (în traducerea admirabilă a lui Petre Stoica). Îl receptez cu aceeași emoție de odinioară. Simt, cu fiecare vers, poetul de mare și unică vocație. Parcă aș pipăi cu mâna conturul înșuși, intuecat și tandru, al suferinței umane.

Mă uit cu nostalgie și cu adânc regret la cărțile din jurul meu. Înțeleg că multe din ele nu le voi citi niciodată, dar toate mi-au trecut prin mână și făcându-le, la vremea sa, i-am acordat o deosebită atenție, un gând. Și apoi, o bibliotecă, prin însăși prezența ei, reprezintă un sprijin moral și spiritual, discret și ferm totodată, de care un intelectual nu se poate lipsi.

În „Viața românească” (nr. 6, iunie 1989), un interviu cu profesoara Rosa

del Conte, semnat de Sanda Anghelescu. O confesiune plină de tristeți: plecarea (prin limită de vârstă) de la catedra de limbă și literatură română a Universității din Roma și desființarea acesteia în absența unui alt specialist de prestigiu în materie; tristețea de a nu găsi un editor pentru o substanțială „Antologie a liricii românești de la Dosoftei la contemporani” (cu texte bilingve), terminată încă de prin anii '50. Iată ce spune în acest sens autoarea: „Antologia s-a înapoiat cu mine în Italia (în 1954 - n.m.) și se află și acum gata, într-o frumoasă redactare dactilografă, în sertarul numit de mine «opere refuzate». Cine știe dacă vor vedea lumina zilei după moartea mea, poate chiar și sub alt nume? Ar fi vorba de un caz... de neiertat, de însușire nepermisă și nu ar fi primul în dauna mea... Dincolo de orice mahnire personală, permiteți-mi să vă spun că mi se pare a fi grav vinovată o politică culturală ce face ca atâtea valori, cu mesaje poetice de o nouitate deconcertantă care altminteri s-ar impune cu siguranță imediat să-și întărească circulația în lume.”

(Continuare în pag. a II-a)

DIN ARHIVA CC AL PCR

Sistemizarea României: județul Bacău

Raport privind acțiunile desfășurate în domeniul perfecționării și modernizării teritoriului și localităților

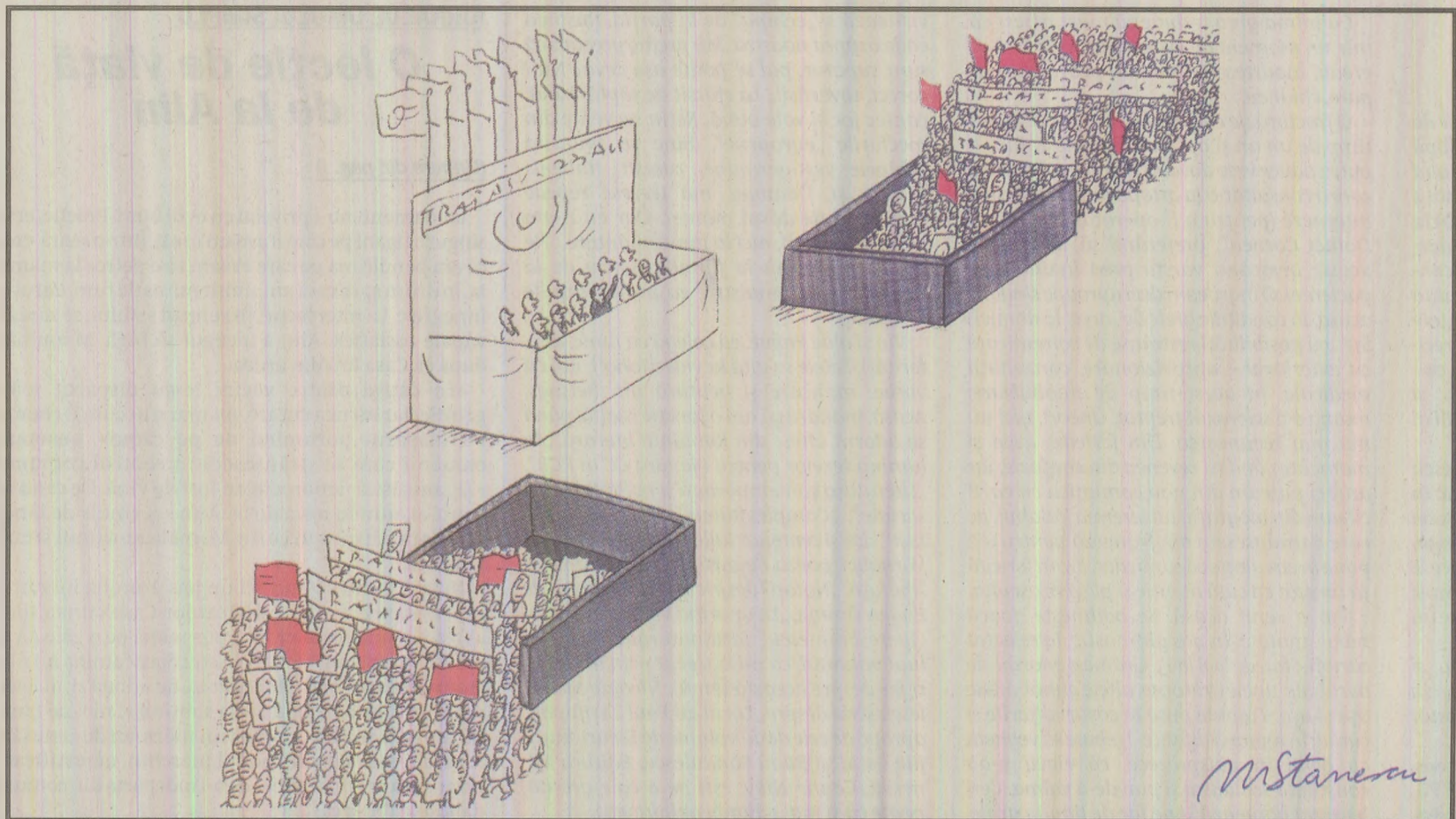
Făurirea societății socialiste multilateral dezvoltate în țara noastră a cunoscut, începând de la Congresul al IX-lea al partidului, măsuri de profundă originalitate privind înfăptuirea politicii de repartizare rațională, echilibrată a forțelor de producție, măsuri concepute și elaborate din inițiativa și cu aportul determinant al secretarului general al partidului, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Remarcabile realizări obținute în cei 24 de ani de profunde transformări și permanente

înnoiri în viața economică-socială a țării, se reflectă și în economia județului nostru.

În prezent producția industrială este de cinci ori mai mare față de 1965, producția agricolă de 2,6 ori, fondurile fixe productive de 7 ori, obținându-se un volum total de activitate economică de 130.455 lei/locuitor.

Toate aceste rezultate s-au obținut ca urmare a construirii în acești ani, în județul Bacău, a unui număr de 12 unități industriale și dezvoltarea și modernizarea tuturor întreprinderilor existente. Astfel, nivelul producției industriale obținute în anul 1965 se realizează în prezent în numai 71 de zile.

CALENDAR

16 septembrie (sâmbătă)

Soarele a răsărit la:

6:55, a apus la 19:25

Luna a răsărit la:

19:38, a apus la 07:58

Sărbătoare creștină: Sf. Mucenită Eufimia; Sf. Mucenită Meletina

S-a întâmplat la

16 septembrie 1989

- Președintele R.P. Chineze, Yang Shangkun, a convorbat la Beijing cu delegația parlamentară din URSS condusă de Anatoli Lukianov, prim-vicepreședinte al Sovietului Suprem. Cu acest prilej - transmite agenția China Nouă - au fost analizate posibilitățile de dezvoltare a relațiilor de prietenie dintre cele două țări, în urma recentei întâlniri chino-sovietice;
- La Managua au avut loc festivitățile centrale prilejuite de cea de-a 178-a aniversare a Zilei Independenței naționale. Au fost prezenți președintele statului Nicaragua, Daniel Ortega Saavedra, alți membri ai conducerii nicaraguene.

Roxana VINTILĂ

DIN ARHIVA CC AL PCR

Sistematizarea României: județul Bacău

(Urmare din pag. 1)

Disponem de 1.203 unități de învățământ în care este cuprinsă întreaga populație de vârstă preșcolară și școlară, precum și 625 de studenți în învățământul superior; patru instituții teatrale și muzicale, cinci centre de cultură și creație „Cântarea României”, 236 de centre de activitate cultural-artistică și de creație tehnică „Cântarea României”, 214 cinematografe. În domeniul ocrotirii sănătății funcționează opt spitale cu 4.957 paturi, 1.144 medici și un număr corespunzător de cadre medii sanitare.

Pe baza orientărilor și indicațiilor tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, și în județul nostru a avut loc o analiză aprofundată a structurii rețelei de comune și localități, precum și a unităților economice din agricultură, urmărindu-se folosirea mai bună a potențialului economic existent, creșterea capacității productive a fiecărei unități economice și administrativ-teritoriale, pentru creșterea efectelor autoconducerii, autogestunii și autofinanțării.

În vederea aplicării hotărârilor Conferinței pe țară a președinților consiliilor populare din martie 1988, s-au reanalizat schițele de sistematizare ale tuturor localităților urbane și rurale ale județului, rezultând o reducere a perimetrelor construite cu 19.402 hectare, suprafață ce va fi folosită în continuare pentru producția agricolă.

Au fost elaborate detalii de sistematizare pentru toate localitățile urbane, precum și pentru centrele civice ale comunelor, care să asigure amplasamente pentru realizarea integrală a planului de construcții de locuințe și obiective social-culturale în actualul cîcinal.

La elaborarea detaliilor de sistematizare s-a avut în vedere stabilirea unui regim de înălțime care să asigure densități optime, zonificarea funcțională a teritoriului, echiparea tehnico-edilitară, îmbunătățirea circulației și transportului în comun, în condițiile utilizării cât mai complete a terenurilor din perimetrele construite.

Din analizele efectuate, cu respectarea strictă a orientărilor și indicațiilor primite în vederea perfecționării organizării și modernizării rețelei de localități, a rezultat oportunitatea aplicării următoarelor măsuri:

- menținerea în continuare a două municipii;
- trecerea în categoria orașelor a localității Dărmănești, cu o popula-

Nicolae Ceaușescu pregătea pentru satele județului Bacău un „viitor luminos”. Terenul arabil trebuia extins la maxim, prin mutarea locuitorilor în centrele comunale, iar producția agricolă trebuia industrializată FOTO: Arhivele Naționale

ție de 14.027 locuitori, o producție globală industrială de 3,6 miliarde de lei, un număr mediu personal muncitor de 3.650, o dotare social-culturală și echipare tehnico-edilitară corespunzătoare, astfel încât în total pe județ vor fi șase orașe;

— reducerea numărului de comune cu două, prin contopirea comunei Solonț cu Ardeani și Roșiori cu comunele Negri și Dărmănești.

Propunerile de contopire a comunelor Solonț și Roșiori cu alte comune învecinate au fost amplu dezbătute în plenarele comitetelor comunale de partid cu activul, în sesiuni ale consiliilor populare și adunări cetățenești, în toate cazurile participării exprimându-și acordul față de măsurile prezentate.

Criteriile care au stat la baza acestor propuneri au avut în vedere faptul că cele două comune sunt amplasate în zona de deal, cu teren arabil puțin, în pantă, slab productiv, cu o populație redusă și în continuă scădere.

Urmare a acestor propuneri, rețeaua de localități a județului va cuprinde: două municipii, șase orașe, 77 comune.

Prin propunerile făcute se asigură

cadrul de organizare optimă a localităților care dă posibilitatea valorificării într-o măsură sporită a resurselor materiale și forță de muncă existente pe plan local și atingerea indicatorilor de dezvoltare economic-socială prevăzuți pentru etapa 1991-1995.

S-a acționat pentru reorganizarea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, creșterii rolului acestora în teritoriu și cuprinderii în activitatea de îndrumare și coordonare și a zonelor de deal și munte.

În acest scop s-a propus organizarea a 14 consilii unice agroindustriale de stat și cooperatiste, față de 12 existente, fiind cuprinse în sfera de activitate toate unitățile administrativ-teritoriale ale județului.

Stabilirea localităților reședință de consiliu unic agroindustrial de stat și cooperatiste s-a făcut ținând seama ca acestea să se afle în centrul de greutate al activităților agricole din teritoriu, să aibă o bază economică corespunzătoare, legături cu o cale de comunicație majoră, precum și condiții de a se dezvolta ca centre urbane.

În ceea ce privește cooperativele agricole de producție, s-a propus

menținerea celor 71 de unități existente. În corelele cu organizarea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste și a celorlalte unități agricole, s-a propus organizarea a 14 stațiuni pentru mecanizarea agriculturii ce vor avea în subordine 95 de secții.

Pentru edificarea ca orașe agroindustriale a localităților reședință de consiliu unic agroindustrial de stat și cooperatist, prin programele elaborate până în anul 1980 se vor organiza noi secții de producție și prestații, 60 de săli de clasă, un centru de cultură și creație „Cântarea României”, un spital cu 120 de paturi, trei dispensare-policlinici, opt maternități, cinci băi publice și alte obiective, urmând ca în etapa 1991-1995 să fie completate toate dotările necesare acestora.

Propunerile privind organizarea și modernizarea teritoriului și localităților, organizarea consiliilor unice agroindustriale de stat și cooperatiste, a celorlalte unități din agricultură, asigură cadrul organizatoric necesar îndeplinirii hotărârilor Congresului al XIII-lea și Conferinței Naționale ale partidului, a hotărârilor ședinței comune a Plenarei

CC al PCR, a organismelor democratice și organizațiilor de masă și obștești din noiembrie 1988, a tezelor, orientărilor și sarcinilor cuprinse în magistrala expunere de excepțională valoare teoretică și practică a tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al partidului, adoptată ca mobilizator program de muncă și acțiune revoluționară pentru întregul popor.

Angajându-ne să milităm cu toată fermitatea pentru îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce ne revin pentru transpunerea în viață a obiectivelor cuprinse în hotărârile de partid și de stat, și având adevineea tuturor locuitorilor județului Bacău, adresăm rugămintea conducerii partidului, personal tovarășului Nicolae Ceaușescu, secretarul general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, de a aproba propunerile privind măsurile de organizare a teritoriului și modernizarea localităților din județul Bacău, cuprinse în proiectul de decret întocmit în acest scop.

Arhivele Naționale, Fond CC al PCR – Secția Cămarilor, dos. nr. 21/1989

Radu Șerban, un prieten drag și vorbele sale neuitate

(Urmare din pag. 1)

Numai că, de data asta, „marele sol”, adică Soloviov Sedoi, s-a dovedit a fi și un om de un caracter pe măsura talentului său de excepție. Adică, după ce a ascultat toate „criticile principale și tovarășești” ce se revărsau pe capul celui incriminat „cu mânie revoluționară”, Soloviov Sedoi a cerut un lucru foarte simplu și cât se poate de firesc. Adică a dorit să asculte melodia pusă la zid. Autorul melodiei (și acuzatul!), Radu Șerban, a trecut la pian și a dat-o, într-adevăr, pe jazz. După ce a ascultat foarte atent melodia „dușmănoasă”, Soloviov Sedoi s-a așezat la pian lângă Radu Șerban și au făcut jazz la 4 mâini în toată regula. După asta, l-a îmbrățișat cu căldură pe stigmatizat, l-a felicitat și a întrebat dacă, pentru melodia asta, i se va da autorului un premiu. Premiul de Stat, pe care Radu Șerban l-a luat, dacă nu mă înșel, în 1954! Peste câțiva ani, un magician al pianului, Iancușă Korrossă, va include „Lină Cătălină” într-un potpouri, redându-i tot farmecul unei piese de jazz în toată puterea cuvântului.

Acesta era doar începutul. Peste alți ani, adică pe când „Epoca de Aur” era încetățenită, nici Radu Șerban nu a scăpat de pocinoagele comenzilor politico-ideologice. Dar lasă că nici dator nu a rămas! De pildă, atunci când cuvântul „domn” devenise prohibit, dimpreună cu derivatele sale, lui Radu Șerban i s-a atras atenția – tot în mod tovarășesc – cum că slagărul „Domnișoară” ar putea avea probleme din cauza vorbeii cu pricina. Cu figura sa mereu gânditoare – așa cum îl surprinde portretul de pe coperta CD-ului, în care ghicesc pana lui Ion Truică – Radu Șerban a răspuns: „Și cum să-i spun?” „To-vărășică, to-vărășică, to-vărășică/Îmi surăde cerul când te întâlnesc” Urmând, cu subînțeles: „Și dacă se supără Tovarășă, că imi permit să îi fac declarații”.

Firește, asemenea întâmplări nu țin locul unei judecări de valoare asupra operei lui Radu Șerban. În schimb, ele ne relevă fațete mai puțin știute ale personalității sale și ni-l apropie ca pe un adevărat „Prieten drag”.

Șerban CIONOFF

JURNALUL ZILEI

(Urmare din pag. 1)

De data aceasta, programul a fost ceva mai scurt ca la Iași – n-au mai vorbit decât Costică Stoica, prim-secretar al Comitetului Județean Suceava al PCR și, evident, Ceaușescu. După-amiază, musafirul de la București a tras concluziile vizitei, a menționat realizările și neajunsurile constatate în fața membrilor biroului Comitetului Județean de Partid.

Ziua metalurgistului, sărbătorită la Buzău

La centrul de creație și cultură al sindicatelor din Buzău au fost aniversați metalurgii. Organizatorul – Consiliul Oamenilor Muncii de la Întreprinderea de Sărmă și Produse din Sărmă din municipiul-reședință de județ. Marin Enache, ministrul Industriei metalurgice, a onorat adunarea și le-a vorbit aniversaților. Întocmai au procedat și Nicolae Spănu, secretar al Comitetului Județean Buzău al PCR, Eugen Sandu, directorul fabricii organizatoare și Leonid Cazacu, fost director. Momentul avea semnificație aparte și pentru întreprinderea-gazdă a sărbătorii – cu 30 de ani în urmă fusese dată în folosință prima secție a Fabricii de Sărmă și Produse din Sărmă.

Coreeni la Făcăeni

Sâmbătă, Mun Biong, ambasadorul Republicii Populare Democratice Coreene în România însoțit de personal al ambasadei s-a deplasat în comuna Făcăeni din județul Ialomița. I-au întâmpinat oficialitățile locale, țărani cooperatori, mecanizatori, cadre didactice, elevi, după cum se spune într-o depășă Agerpres. Au vorbit Rada Stănescu, președintele Cooperativei Agricole de Producție din localitate, și, desigur, oaspețele coreene. Acesta din urmă s-a referit la împreriările proclamării Republicii Democratice Coreene în 1948 – văzute, desigur, din perspectiva guvernului de la Phenian. Rada Stănescu le-a vorbit consătenilor despre tradiționala prietenie româno-coreeană. De altfel, CAP-ul din Făcăeni nu fusese ales întâmplător, numindu-se chiar „Prietenia româno-coreeană”. La final s-au produs formații laureate ale Festivalului „Cântarea României”, care au prezentat „un reușit program artistic”.

Prietenie pe hârtie

Mai mult ca sigur că până la acel moment țărani cooperatori

din Făcăeni n-avuseseră în viață de multe ori prilejul să vadă la față vreunul din coreenii cu care se presupunea că sunt „prieteni”. Explicația denumirii trebuie căutată fără îndoială în propagandă. În anii '50, fabrici, uzine, CAP-uri, școli, străzi, orașe purtau denumiri cu „semnificație”. CAP Făcăeni apăruse în 1950, anul izbucnirii războiului în Peninsula Coreea. Urmând linia Moscovei, statele satelit ale URSS au fost de partea Nordului, iar statul român l-a ajutat și material. În acord cu linia politicii extreme, cooperati-va agricolă din comuna ialomiteană a fost botezată „Prietenia româno-coreeană”. Unele CAP-uri se cheamă în acte, simplu, „CAP”. Numele altora trimitea la un moment din istoria partidului, cinstea memoria vreunui lider socialist ori conținea un cuvânt din limba română semnificativ și valorizat anume după 1945. De pildă, în județul Ialomița, CAP Fetești se numea „Octombrie Roșu”, vecinul de la Fetești Fară – „Ilie Pintilie”, la Cosâmbesti – „Timpuri noi”, CAP Bora se chema și „7 noiembrie”, CAP Buiști se chema optimist „Vitorul”, la Gimbașani – „Grivița Roșie” în localitatea Ștefănești cooperativa se numea „Dezrobirea” și exemplele pot continua cu sutele.

Rămas bun, tovarăși

Sâmbătă, A.F. Ponomarev, membru al CC al PCUS și prim-secretar al Comitetului regional Belgorod și activisti care l-au însoțit păraseau Bucureștiul la capătul unei vizite pentru schimb de experiență. În ultima zi i-a primit Vasile Bărbulescu, secretar al CC al PCR, în prezența ambasadorului Tiajelnikov. Sovieticii stătuseră în România o săptămână și nu s-au limitat să vadă doar Capitala. În afara fireștilor discuții de la CC, s-au deplasat în județele Timiș și Constanța, unde au vizitat CAP-uri, institute de cercetare și „obiective social-culturale”, după cum relata Agerpres. Nikolai Morozov, oficial corespondent al Pravdei în România, observase vizitei lor prin CAP-uri ori fabrici.

Cușiorilor li se arătau lucruri anume, scria acesta în memorii, iar dacă aveau vreo curiozitate personală, gazdele treceau elegant peste răspuns. Erau obiective de văzut și altele, absolut obișnuite, unde nu se ascundeau cine știe ce secrete de stat, ascunse privurilor indiscrete. Românii n-aveau interesul ca sovieticii să știe situația exactă, este explicația lui Morozov.

Cristina DIAC

Condeii trecea și prin piele de rinocer

(Urmare din pag. 1)

Îi întreabam pe elevi: «Cine a scris cartea asta? Cum se numește? Ce scrie în capitolul șapte pagina nu știu care?» Se exagera, dar eram obligați să facem anumite testări, povestește profesorul Emil Istocescu. Era o literatură care trebuia analizată complet. Ca profesor, aveam grijă ca la sfârșitul anului școlar să dau elevilor acea listă de lecturi, bibliografia și elevii erau obligați să citească. Nu existau scuze, însă existau probleme cu fondul de carte. De pildă, veneau elevi care voiau să citească, dar în biblioteca noastră nu erau decât două exemplare din Liviu Rebreanu. Eu aveam în două clase 50 de elevi, își amintea profesorul Istocescu. Mă supăram pentru că la sfârșitul anului școlar dădeam acea listă obligatorie de cărți și mi se părea că toată vara se pot descurca... că doar nu aveau de jucat țurcă! Copiii erau însărcinați cu multe obligații. Trebuia să facă și muncă patriotică, exista UTC-ul,

noi eram obligați să-i adunăm pe elevi la strâns recolta și câte altele! Dar în toate acestea exista și o parte bună, fiindcă un copil trebuie să aibă cât mai multe activități în perioada de școlarizare. Era mult mai bine așa decât să fi avut libertate totală și să meargă în baruri așa cum se întâmplă azi din ce în ce mai des.

Înainte de 1989 elevii erau nevoiți să poarte uniformă. Erau mereu controlați să aibă mizeria. Fetele aveau părul strâns, iar lungimea fustei era cu o palmă deasupra genunchiului. Băieții trebuiau să poarte pantaloni lungi. Controlul se făcea la fiecare intrare în școală. Poate că avea momente de revoltă, dar pe atunci nu se manifestau. Vă mai amintiți reununile acelea tovarășești... („joia tineretului e în fiecare zi”!) unde erau invitați numai elevii care făceau față la învățătură, care aveau și notele cele mai bune? Dacă da, asta înseamnă că vă amintiți și că în cadrul acestora erau recompensați doar elevii cu nota 10 la purtare și cei care învățau bine. „Conflicte între profesori

și elevi nu prea existau”, ne mărturisește profesorul Istocescu. „Elevii nu își permiteau să nu respecte cadrele didactice. Dar să vă povestesc un episod: mi s-a întâmplat să las corigenți în clasa a XII-a și îmi amintesc că s-au făcut grupuri de elevi care au venit la mine să încerce să mă îmbuneze. Faptul era împlinit. Totul era scris cu cerneală roșie. Au intervenit pe toate căile, chiar și prin soția mea. Au început să mă amenine. Până la urmă m-am dus la procuror, cel mai în măsură să mă ajute. Și i-am relatat acestuia că vreme de patru ani am avut câțiva elevi care mi-au mâncat zilele. Răspunsul său? «Dacă vă ameninți mai bine îi treceți... pe răspunderea mea»! Ceea ce am și făcut. Astfel, unul dintre „îngerașii” care s-a văzut scăpat de problema când a împlinit 18 ani a luat permisul și de fiecare dată când mă vedea se făcea că mă șterge cu mașina. Să o numim o mică recompensă a meseriei de dascăl! Dar sunt și altele... un fost student de la Onești care a ajuns general. M-am pomenit

cu o scrisoare de la el. Vă dați seama ce satisfacție este pentru un dascăl să citească după atâtea ani o scrisoare de recunoștință din partea unui elev”, ne mai spune cu drag profesorul Istocescu.

Vremea comunismului a lăsat amintiri neplăcute fiecăruia dintre noi. Însă nu tot ceea ce a fost a fost rău. Și cu toate acestea, profesorul Istocescu nu poate uita că dascăl de română fiind, frigiderul său... era gol. «Cineva îmi spunea că nu știu să mă descurc. Aș fi putut apela la multe tehnici de a mă descurca, dar era jenant. Venea directorul la mine și-mi spunea că eu am elevi citiți... și eu îi răspundeam: «Aștia nu sunt umaniști sunt aii mai nepricepuți că i-ai băgat cu grămada, la matematică s-au selectat, dar la uman au ajuns totii analfabetei... nu erau umaniști pentru că le plăcea lectura, ci pentru că nu știau nimic... Dar așa se scrie istoria. Cu bune și cu rele»», încheie profesorul Istocescu.

Roxana VINTILĂ

JURNALE PERSONALE

(Urmare din pag. 1)

Reproduc și cuvintele atât de juste și de îndreptățite despre Baconsky: „Îndată după moartea lui, i-am dedicat un studiu poetului A. E. Baconsky în „Tempo Presente”, însoțit de o culegere din lirica lui, în parte inedită în România. De la adevătața ingenuă, la dezgust și sarcasm, evoluția poeziei lui Baconsky reprezintă o mărturie foarte interesantă a ceea ce înseamnă „trezirea conștiinței” atunci când vrei să rămâi cinstit. Am apreciat întotdeauna la acest autor orizontul cultural, de nivel într-adevăr european, și formația estetică rafinată (vezi Botticelli al său).”

Se confirmă zvonul că Mircea Iogulescu împreună cu soția au cerut azil politic în Franța. Și se mai confirmă că nici chiar cei mai răbdători nu mai rezistă constrângerilor de aici, tot mai absurde pe zi ce trece. E o mare tristețe că vezi cum oameni valoroși sunt obligați să-și lase vatra și să-și caute un rost în alte părți ale lumii.

Ce fac eu aici? Comentez „sărăcia și nevoile” de care suferim. Un comentariu mai puțin implicit. Studiul adevărat al acestor vremi urmează să-l facă alții.

Victor Felea, Jurnalul unui poet lenes. Ianuarie 1955 - martie 1993, Ediție îngrijită de Lidia Felea, București, Editura Albatros, 2000, p. 732-733

Cu inima grea trebuie să mărturisesc că într-un moment de exasperare, dar fără să vreau, moartea mamei am provocat-o, se pare, chiar eu.

O fractură de col femural o întinse la pat timp de un an și opt luni. Bănuiesc, fără a putea aduce vreo dovadă precisă, că medicul care a consultat-o la ortopedie s-a codit să o interneze (pentru a fi operată) pe „mama Doinei Cornea”, preferând să ne trimită acasă, invocând vârsta prea înaintată a pacientei. O îngrijeam deci aproape singură acasă, în condițiile grele de „arest la domiciliu”, cu posibilități restrânse de comunicare cu exteriorul – aprovizionare, consultații medicale. În acest timp de imobilizare, mama s-a sclerosat treptat. Uneori, nici nu mă mai recunoștea. Din fericire, avea și momente când își revenea din confuzie, iar atunci puteam din nou comunica cu ea. Îi citeam din biografia lui Ieremia Valahul, pe care o tradusesem din franceză pentru a o pune în circulație ca samizdat. Erau fericite să constatăm că atât atenție și plăcere asculta.

Vio a venit acasă. Se odihnește, joacă rebus, moțăie. În pas gimnastic, la selectat cartofi. Stau de la 8 la 13. Grămizi enorme de barabule, unele arătoase, altele guno, altele așa și așa. Trebuie puse în coșuri diferite și cărate în remorci diferite. Trebuie să veghem cu ochii în paisprezece, că elevii n-au conștiință socialistă și pun de-a valma. Cerberii nu potează și ne fac de două parale, pe noi, supraveghetorii didactici. Ne

vizitează și „echipă” de la partid. Rușinea cade asupra noastră. Mă prefac precum că sunt supărați, păi se poate așa ceva? Nu-i corect, tovarăși!. La sfârșit de săptămână, cântec joc și voie bună. Rețin secvențe din meciurile „europene”. Bine se prezintă echipele vest-germane, rusești, italiene. Ațipesc și, Doamne, mă trezesc repede plângând de dorul mamei. Dar eu n-am plâns niciodată, nici la înmormântare... Ne gătăm și plecăm la familia Barbu de la Urleta, el prof. maistru, ea profesoară de română.

Vin și alde Papuc, ea colegă cu mine, dexteritate. Fetele se uită la video (ohoh!), noi cu vorbe, mâncare și beutură din belșug... Acasă, mândru că am o funcție înaltă, până să adorm, citesc din România literară, „În lumina tezelor pentru Plenara CC al PCR”, „Literatura contemporană și noile structuri sociale”, „Complexitatea mesajului umanist”, dar și centenar Iulia Hasdeu de Teodor Vărgolici, poezii nepartinice de Constantin Abăluță, „Notații despre spiritul ironic” de Eugen Simion, „La apărarea volumului 8 din Opere Eminescu” (dramaturgia, deja am luat volumul, că mi-a trecut prin minte să refer despre această temă). Nicolae Manolescu scrie despre „Locul lui Paul Zarifopol”, aproape de cele două volume de Eșuri, îngrijite de Al. și Radu Săndulescu, Editura Minerva. Coane Niky, ești pe o cale greșită, poate că-ți mai schimbi opiniunea...

C. Trandafir, Jurnal în curs de apariție

JURNALUL OMULUI SIMPLU

O lecție de viață de la Alin

(Urmare din pag. 1)

Iar oamenii nu-i priveau cu ochi buni. Practic, erau singurii țigani pe care îi aveam în sat. Într-o seară, cred că era penultima pe care aveam să o petrec la mamaia, în drum spre casă am simțit miros de fum. Cercul se înnegri. La intersecție, în centrul satului, se zărea o vâpaie roșatică. Alin a început să fugă. M-am luat după el. Casa lui Alin ardea.

«La câțiva dintre vecini le-au dispărut toate găinile. Iar lui nea cutare, nu mai știu cum îl cheama, i-a dispărut porumbul de pe câmp», șușoteau oamenii care se strânseseră în centrul comunei. «Țiganii ăștia nenorociți au fost de vină. De când au venit ei, numai necazuri». Alin s-a smuls de lângă mine și a pătruns în curte. Mamaia m-a ținut strâns lângă ea.

Nu am putut să fac nici un pas. Familia lui Alin a ieșit teafără din mijlocul flăcărilor. Casa, curtea, totul a fost mistuit. Nimeni nu a pus mâna pe o găleată ca să încerce să stingă focul. Nu știu dacă familia lui Alin erau adevărați hoți. Știu doar că, de a doua zi, nu l-am mai văzut pe băiețelul acela subțirel și nici pe familia lui. În urma lor a rămas un morman de cenușă și repulsia mea față de modul meschin, nejustificat – chiar dacă ar fi fost hoți –, de-a-i îndepărta din comună dându-le foc la casă.”

(a continuat Carmen PREOTEȘOIU)

LA VATICAN E VINO VATUL!

În ședința CPEx din 13 decembrie 1981, Nicolae Ceaușescu și-a prezentat în extenso opinia la evoluția crizei poloneze.

Textele respective au fost prezentate celorlalți participanți la ședința CPEx de Ștefan Birlea. Printre altele, șeful de cabinet la Președinția României și, totodată, șeful Secției Cancelariei CC de atunci, a citit cu voce tare, în numele lui Nicolae Ceaușescu, următoarele: „Problemele economice au fost mai mult un pretext, pentru că situația din Polonia era destul de bună din punct de vedere economic. Desigur, în Polonia s-au făcut o serie de greșeli în acest domeniu, dar au fost obținute și rezultate foarte mari pe calea dezvoltării socialiste a economiei, în general. Iar de un an situația nu s-a îmbunătățit, ci, dimpotrivă, s-a înrăutățit. Nu s-ar putea spune că ar fi vorba despre un protest împotriva construcției socialiste și a formelor de construcție socialistă în Polonia. Mai iute așa spune că Partidul Muncitoresc Unit Polonez a produs anumite denaturări ale principiilor socialiste, inclusiv ale organizării partidului, și în aceasta constă o anumită îndepărtare de clasa muncitoare, lucru care se vede și în compoziția din trecut a organelor de partid, a partidului însuși, care a neglijat măsurile necesare întăririi forței organizatorice în rândul clasei muncitoare. Aceasta a făcut ca în partid să pătrundă cu preponderență o serie de elemente micburgheze, intelectuale, cu mentalitate micburgheză, străine, de fapt, de clasa muncitoare și a determinat în partid lipsa de unitate, de concepție și orientare clară.

În același timp, nu se poate neglia existența unor forțe care niciodată nu s-au împăcat cu socialismul lor, iar, pe prim-plan, în această privință, se găsește biserica catolică ce, de fapt, este la originea și inițiativa acestei mișcări care s-a concretizat în „Solidaritatea”. Acțiunea a început cu slujbe religioase. Însuși Congresul „Solidarității” a început cu o slujbă la catedrală. De mult timp, în Polonia au existat forțe antisocialiste care s-au organizat, față de care partidul și statul polonez n-au luat măsuri, le-au tolerat. Au fost făcute mari concesii bisericii catolice, care în Polonia joacă un rol net reacionar. Prin alegerea Papei în persoana unui polonez s-a stimulat tocmai activitatea acestor elemente din rândul bisericii catolice.

Înt-un anumit fel, conducerea poloneză a încurajat asemenea stări de lucruri și chiar a considerat că i-a re-

Nicolae Ceaușescu considera că Vaticanul era responsabil de „tulburările din Polonia”

FOTO: AFP/MEDIAFAX

venit și jumătate din Vatican, atunci când Papa a fost ales în persoana unui cetățean polonez.

După părerea noastră, tocmai datorită acestui complex de factori s-a ajuns la evenimentele care au avut loc și au loc încă. „Solidaritatea” este rezultatul de fapt al activității tuturor acestor factori și, în primul rând, al bisericii catolice, care a avut rolul hotărâtor și sub patronajul căreia ea s-a născut. Aceasta arată că nu este vorba despre o organizație muncitorească, de clasă, ci despre o organizație catolică, combinată cu multe elemente antisocialiste care, datorită greșelilor făcute de partid, a putut să influențeze o parte a clasei muncitoare din Polonia. De altfel, dacă analizăm ceea ce s-a spus la Congresul „Solidarității”, vedem că pe primul plan stau mai cu seamă probleme de ordin politic, inclusiv legate de sentimentul național, care la polonezi a fost întotdeauna foarte puternic.

În toată perioada de după război, partidul și statul polonez au neglijat sentimentul național al polonezilor. În loc ca partidul și guvernul polonez să fie exponenți sentimentului național – înțeles just, nu în sens naționalist îngust, dar ca sentiment socialist și democratic al poporului – au neglijat acest sentiment și acesta a fost exploatat de biserica catolică, de cer-

curile reacționare din Polonia. Biserica și-a arogat dreptul de a fi exponențiu sentimentului național al polonezilor. Deci, este necesar ca partidul, statul polonez să acorde atenție corespunzătoare sentimentelor, problemelor de ordin național, de cultură, de istorie și să devină ei – partidul și guvernul, exponenți acestor preocupări, acestor sentimente și să ia această armă din mâna catolicilor și „Solidarității”.

Am spus acestea pentru a se înțelege totuși caracterul deosebit al situației din Polonia. Desigur, ele nu pot justifica lucrurile, dar relevă tocmai nesocotirea unor trăsături ale societății socialiste, ale tradițiilor, faptul că nu s-a ținut seama de istoria și de tradițiile poporului polonez. Pornind de la această situație, noi considerăm că este necesar, în primul rând, ca partidul să se orienteze spre clasa muncitoare, să-și întărească rândurile în clasa muncitoare și să ducă o politică bazată pe clasa muncitoare, pe țărânie. Până acum s-a făcut puțin în direcția aceasta. S-au făcut ceva pași în direcția apropierei de muncitori, dar, după părerea mea, nu este suficient. Ca să vă spun – cum gândim noi – nu pentru a fi publicat, considerăm că pentru Polonia, și nu numai pentru Polonia, în actualele împrejurări care poartă la o confruntare internă, care poartă la o confruntare internă, consecințe

activist din rândul muncitorilor.

Trebuie să vă spun că încă la întâlnirea pe care am avut-o, acum un an, în decembrie, noi am insistat, arătând că este necesar să se pună bază pe clasa muncitoare și că partidul trebuie să devină, în același timp, exponențiu sentimentului național al poporului. Desigur, noi am considerat și considerăm că problemele trebuie soluționate înșiși de polonezi, că nu trebuie să se ajungă la o intervenție din afară. Aceasta ar complica mai mult situația și în Polonia, și pe plan internațional. Noi considerăm că polonezii pot să-și soluționeze singuri problemele și ne pronunțăm ferm pentru a fi lăsați să-și rezolve singuri situația. Nu este însă mai puțin adevărat că prin intermediul unor elemente s-a acordat un sprijin destul de puternic din afară în crearea situației existente, în dezvoltarea „Solidarității”. Spun însă că activitatea din afară nu justifică deloc ceea ce s-a întâmplat în Polonia. Vina o poartă conducerea poloneză. Dar, actualmente, și aici se pune problema de a nu se încuraja în nici un fel, din afară, și de a nu se da sprijin acelor elemente care pun în discuție construcția socialismului și alianțele pe care le are Polonia, pentru că aceasta înseamnă de a împinge la o confruntare internă, care poartă la o confruntare internă, consecințe

foarte grave.

Este necesar ca polonezii să-și caute singuri soluțiile necesare, înțelegerea între ei, asigurând însă dezvoltarea socialistă și, sigur, găsind forme de conducere democratică, care să răspundă cerințelor maselor populare și să dea nu numai sentimentul, ci să și creeze condițiile participării polonezilor la conducere. Am impresia că unele măsuri au și început să fie luate, inclusiv cele legate de autoconducere. Însă partidul și statul polonez ar trebui să acționeze cu mai multă hotărâre, cu mai multă fermitate, în direcțiile de care am vorbit. (...)

Problema se pune așa: care este baza ideologică a acestei mișcări „Solidaritatea”?

Fu am fost și sunt un vechi sindicalist. De 50 de ani. Cunoșc bine mișcările sindicale. Întotdeauna intervenția bisericii în mișcarea sindicală a avut un caracter net reacionar. Este greu să se accepte ideea că în împrejurările actuale biserica catolică poate deveni o forță progresistă în mișcarea sindicală, când nu a fost niciodată așa ceva. Cu atât mai mult acum.

De aceea, pornind de la baza ideologică a acestei mișcări – și Walesa nu a ascuns niciodată că este finanțat de biserica catolică și că are binecuvântarea Papei – trebuie să vedem care este caracterul ei. Este greu de vorbit de o mișcare care are, într-adevăr, scopul de a îmbunătăți și perfecționa dezvoltarea socialistă. Cu crucea nu se poate construi socialismul! Și aceasta au spus-o încă primii revoluționari burghezo-democratici. Trebuie să avem întotdeauna în vedere situațiile concrete și, de aceea, am spus că trebuie ținut seama de realitățile din Polonia, de influența puternică a bisericii catolice, precum și de faptul că „Solidaritatea” a știut să exploateze sentimentul național al polonezilor, ceea ce nu a făcut Partidul Comunist, care a neglijat acest sentiment.”

În decembrie 1981, Nicolae Ceaușescu l-a încurajat pe generalul Jaruzelski să acționeze împotriva liderilor „Solidarității”. După aproape opt ani, liderul PCR l-a criticat pe același general polonez pentru atitudinea adoptată față de conducătorii aceluiași sindicat, în vara anului 1989. Cu toate acestea, criza politică de la Varșovia a fost rezolvată de președintele Poloniei. La 24 august 1989, Tadeusz Mazowiecki și-a prezentat echipa guvernamentală, apoi a obținut sprijinul Parlamentului și a depus jurământul în calitate de prim-ministru.

Dr. Petre OPRIS

anunțuri

CERERI ȘI OFERTE DE SERVICIU

Centrul de perfecționare a cadrelor în informatică, calcul electronic și consultanță, ține concurs la data de 27 septembrie 1989, la sediul agenției Șoseaua Odăi nr. 20, Sector 1, pentru ocuparea a: 15 posturi de analist-programator pr. 111, un post programator inginer de sistem pr. 111, două posturi de analist programator, patru posturi de programator inginer de sistem, pentru laboratoarele de cercetare-proiectare, conducerea proceselor tehnologice, sisteme informatice de gestiune și baze de date. Înscrierile se fac până la data de 25 septembrie 1989, la biroul personal din Armata Poporului numărul 1-3.

VÂNZĂRI

Vând Skoda S100, Video Player, televizor color, player Goldstar, haină de damă.
Vând urgent, convenabil, apartament două camere confort 1, etaj 11, zona Piața Reșița.
Vând urgent Dacia 1310 cu piese de schimb, videorecorder, costume bărbătești moderne, măsura 46.

CUMPĂRĂRI

Cumpăr apartament mic, două-trei camere, zonele Televiziune, Aviatori, Amzei.
Cumpăr urgent calorifer electric.
Cumpăr lustră cristă, ceas ornamental, pleduri lână, cosmetice, audiocasete sigilate.

tv 16 septembrie 1989

13:00 Telex
13:05 La sfârșit de săptămână. Mamaia '89. Selecțiuni. Reportaj din actualitatea socialistă a țării. Azi la Filiași. Melodii populare interpretate de: Maria Cărnei, Maria Untaru, Maria Tanasă, Violet Costin. Din universul desenului animat. Un cântec pentru dvs. cu Florin Apostol. Telescop. Din Fono-Filmoteca de Aur. Autograful muzical: Mihaela Bustuchină-Vlaicu. Redactori coordonatori: Liviu Tudor Samuilă, Irina Nistor
14:45 Săptămâna politică
15:00 Închiderea programului
19:00 Telegiurnal
19:25 Sub tricolor, sub roșu steag.

Versuri patriotice, revoluționare
19:40 Telegiurnal. Redactori: Cornelia Rădulescu, Ioan Ionel
20:10 Concursul de creație și interpretare de muzică ușoară românească – Mamaia '89. Selecțiuni. Redactor: Mariana Soitu
20:55 Film artistic. Iarba verde de acasă. Producție a Casei de Filme Patru. Cu: Florin Zamfirescu, Octavian Cotescu, Vasile Nițulescu, Ion Caramitru, Mihai Pălădescu, Paul Lavric, Ernest Maftei, Dorel Vișan, Diana Lupescu. Scenariul Sorin Titel. Regia Stere Gulea
22:20 Telegiurnal
22:30 Închiderea programului

vremea

În țară, vremea a fost răcoasă, cu cerul mai mult noros. Au căzut ploii care au avut caracter de aversă în cea mai mare parte a țării, exceptând sudul, unde au fost pe arii mai restrânse. În nord-vestul teritoriului și la munte izolat cantitățile de apă au depășit 15 litri pe metrul pătrat. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperaturile maxime au fost cu-

prinse între 14 și 22 grade, iar cele minime în general între 6 și 16 grade. Pe alocuri, la munte și în centru dimineața s-a produs ceață. În București, vremea a fost răcoasă, cu cerul mai mult noros. Temporar a plouat. Vântul a suflat slab până la moderat. Temperatura maximă a fost cuprinsă între 21 și 23 grade, iar cea minimă între 11 și 13 grade.

amintiri

O.I.T. – o gazdă primitoare ; UNITĂȚILE SALE – prilej de reconfortare
Cele mai bune dintre cele mai bune din Craiova :

- „MINERVA” – unul dintre cele mai vechi și mai renumite complexe turistice din Cetatea Băniei, reamenajat și modernizat, prevăzut cu restaurant, braserie, grădina de vară, hotel.
- „JIUL” – unul dintre cele mai noi și mai funcționale edificii cu hotel, restaurant și braserie.
- O.I.T. DOU garantează că, indiferent de opțiune, „MINERVA” și „JIUL” se remarcă prin aceeași ambianță plăcută și relaxantă, diversitatea preparatelor culinare și promptitudinea serviciilor solicitate.

ECONOMICE

ORIZONTAL: 1) Realizate. 2) Indicator tehnic – Muncește în mână. 3) Spațiu liber – Produs românesc foarte apreciat la export. 4) Desen tehnic realizat după o schiță – Plantă industrială. 5) Centru al activității agricole – Reglează debitul unui lichid. 6) Trainic de la început! – A solicitat – Uzină metalurgică (abr.). 7) Din nou – A polei cu cupru. 8) Partea Centru comercial – Text esențial: 9) Element chimic – Cu o zi în urmă. 10) Măsoară aproape un metru – Rezultatul final al activității productive.

VERTICAL: 1) Alocări destinate dezvoltării. 2) Sistem tehnic. 3) Produs – Brăila în codul rutier. 4) Feroviar – Unul dintre poli electrice. 5) Mari transportoare de mărfuri – În țarg! 6) În întregime – Cu frecvență redusă. 7) Intră în tură! – Necesită activități economice. 8) La țesătorie – în benă! 9) State – Folosiți la muncă. 10) Bine gospodărit.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

Informația Bucureștiului, 1989

RESTITUIRI

Boris Elțin se afla într-o vizită în Statele Unite

Reportul Ambasadei României la Washington
Către Ministerul Afacerilor Externe

Tovarășei Olimpia Solomonescu, adjunct al ministrului,
Tovarășului Constantin Oancea, adjunct al ministrului,

Vă informăm că vizita pe care o efectuează în prezent în SUA Boris Elțin, membru al Congresului Deputaților din URSS, în cadrul „programului de schimburi sovieto-americane al Institutului Esalen”, se bucură de atenția oficialităților americane și este reflectată pe larg în mijloacele de informare în masă. Încă de la sosirea sa la New York, la 10 septembrie a.c., Boris Elțin a declarat în mod repetat că „dorește și speră” să fie primit de președintele Bush și alte oficialități americane, pentru, a-l prezenta părinților sale asupra modului în care SUA ar putea înlăpui programul de restructurare din URSS”.

În acest context, printr-un comunicat al Casei Albe s-a făcut cunoscut că, la 12 septembrie, generalul Scowcroft, șeful Consiliului Securității Naționale, s-a întâlnit pentru aproximativ o oră cu B. Elțin. A fost prezent și Robert

Gates, adjunct al lui Scowcroft. În comunicat se menționează că președintele Bush „a venit în sala unde avea loc întâlnirea menționată, pentru circa 15 minute, pentru a-l saluta pe Elțin”. Președintele Bush a prezentat unele aspecte ale planului său recent anunțat de combatere a drogurilor. El a menționat că există „un mare interes” față de vizita în SUA a lui Elțin și a exprimat aprecierea că relațiile americano-sovietice se desfașoară „în condiții bune”. Subliniind că întreține relații „foarte pozitive” cu M. Gorbaciov, șeful executivului american, a reiterat sprijinul său pentru restructurarea (perestroika) din URSS”. El a „accentuat” că poporul american „împartășește speranța lui de succes pentru procesul de reforme din Uniunea Sovietică”.

Înt-un mod similar a procedat și vicepreședintele Dan Quayle, care „a trecut” și el să-l salute pe Elțin. Comunicatul Casei Albe precizează că, în discuția avută cu generalul Scowcroft, B. Elțin și-a făcut cunoscute „părerile sale asupra progresului restructurării” în Uniunea Sovietică. Purtătorul de cuvânt al președintelui Bush, referindu-se la modul în care B. Elțin a fost

primit de Casa Albă (nu a fost primit în Oval Office de către președintele George Bush) și la natura convorbirilor purtate cu acest prilej, a evidențiat că Administrația americană nu a dorit să-i ofere lui Elțin „o platformă pentru identitate”. El a mai spus că: „Noi dorim să fie clar că politica SUA este de sprijin pentru glasnost și perestroika, precum și pentru reformele încurs de aplicare în Uniunea Sovietică”. B. Elțin a fost primit ca „unul dintre primii reprezentanți aleși din URSS”, ale cărui puncte de vedere sunt „importante”.

La rândul lui, B. Elțin a declarat că a prezentat lui Bush și Quayle „o listă de 10 probleme care ar putea constitui obiect de discuție, în așa fel încât să fie salvată restructurarea”. Menționăm că în expunerile și diversele întrebări acordate de la sosirea în SUA, B. Elțin a reliefat că Uniunea Sovietică este confruntată cu „o criză economică, o criză politică și o criză socială, și, în general, o criză a întregii societăți”, ce ar putea împinge țara spre „prăpastie”. În acest cadru, el a apreciat că în situația în care programul lui M. Gorbaciov nu va da rezultate într-un interval de șase luni până la un an, conducătorul sovietic ar putea fi confruntat cu o

„revoluție venind de jos” (de la bază), considerând că o astfel de alternativă ar avea efecte negative și asupra SUA.

Conform unor aprecieri preliminare, „sugestiile” prezentate de Elțin la Casa Albă au avut un „caracter general și mai puțin practic”. Ele au inclus sporierea investițiilor particulare americane în URSS, construirea de către companiile americane a unui milion de apartamente, asistență pentru dezvoltarea sectorului serviciilor și lărgirea „pieței particulare” etc.

În cadrul întrebărilor avute cu secretarul de stat J. Baker și un grup de congresmeni, B. Elțin a precizat că el dorește promovarea investițiilor particulare americane și nu acordarea de ajutoare guvernamentale. În acest context, secretarul de stat american a apreciat că „pentru ca URSS să fie o piață atractivă pentru investițiile americane, este necesar ca sovieticii să se preocupe de reforma prețurilor și de convertibilitatea rublei”.

B. Elțin a avut discuții în aceste probleme și cu reprezentanți ai cercurilor de afaceri. În legătură cu diferite aspecte ale situației din URSS și problemele actuale, Elțin s-a pronunțat în favoarea dreptului Republicilor Sovietice

Baltice de a decide „dacă vor să devină independente, să rămână în cadrul URSS sau să o părăsească”. Comentariul american au remarcat conținutul acestui răspuns în contextul în care vicepreședintele american Dan Quayle a spus cu câteva zile în urmă, cu prilejul unui interviu televizat, că SUA ar reacționa „egativ” dacă conducerea sovietică ar loca mișcările de independență din republicile Baltice”. În ceea ce privește acțiunea recentă a Ungariei de a facilita emigrarea unor cetățeni ai RDG în RFG, B. Elțin a declarat că „această emigrare trebuie să fie dreptul poporului respectiv de a trăi acolo unde dorește”.

B. Elțin a declarat că îl sprijină pe M. Gorbaciov „în principiu”, având în vedere că acesta este inițiatorul restructurării (perestroika), proces care s-a desfașurat în mod „normal” în primii doi ani. El a adăugat că „nu dorește o confruntare politică cu M. Gorbaciov”.

Document din volumul: 1989 – Principiul dominiului. Prăbușirea regimurilor comuniste europene, Ediție de: Dumitru Preda și Mihai Rețegan, București, Editura Fundației Culturale Române, 2000, p. 193-194

SUGESTII, SESIZĂRI, RECLAMAȚII

Pete ale neglijenței și dezordinii la Craiova

„În revista de la 16 iunie a fost publicat un reportaj intitulat «Lecția de frumusețe», de la Piața Neamț, semnat de Dumitru Constantin. Adevărat că îți încântă ochiul, cât și sufletul, când privești în jur și vezi numai frumusețe – ne scrie din Craiova Aurelia Milotinescu (Piața Gării, bl. O-1, ap. 39). Veniți, vă rog, și la Craiova. Sunt foarte multe locuri și lucruri frumoase, dar și pete ale neglijenței și dezordinii. Făcând un reportaj, se va reuși poate mai curând să se înlăture aspectele care nu fac cinste orașului nostru.” Dintre aceste aspecte, autoarea scrisorii menționează străzi ce trebuie reparate, autobuze care întârzie, spații verzi neamenajate, construcții care lasă, încă, borduri nefinisate și altele de care trebuie să se ocupe, firește, edilii orașului. Există, cum se știe, și „Tribuna democrației”, în care cetățenii pot ridica toate aceste probleme, iar împreună să remedieze deficiențele. Cât despre cei care mănâncă semințe în fața cinematografelor, arunca hârtii pe stradă, deteriorează scaunele din mijloacele de

transport în comun etc. etc., ce să răspundem? Cel mai nimerit ar fi, ni se pare, un citat din chiar articolul care v-a plăcut atât de mult: «Lecția de frumusețe»: „Orașul e frumos și curat, pentru că oamenii săi țin pur și simplu la asta. La Piața Neamț, spiritul gospodăresc, ordinea, curățenia, frumusețea chiar se învață”.

Liana Molnar

Efectul scrisorii comentate, „Pe lângă subiect”, apărută în numărul de la 21 iulie a.c. al revistei, n-a întârziat să ajungă la noi, de astă dată, sub forma unui amplu și competent răspuns al Direcției pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale Iași, care clarifică astfel drepturile Anicăi Burghlea din comuna Mogoșești-Siret, satul Muncelului de Sus. Dar să punctăm temeiul legal al acestora. Petenta dorea să știe dacă are dreptul la pensia de urmaș, l s-a răspuns, dar cu totul altceva, că poate fi ajutată să muncească la CAP. Așadar, conform prevederilor Legii nr. 4/1977, în sectorul agricol cooperatist nu se acordă pensie de urmaș soțului

supraviețuitor, chiar dacă acesta ar fi pierdut integral capacitatea de muncă. Totodată, i s-a explicat petiționarei că, nefiind în activitate atunci când a survenit boala, cu nouă ani mai târziu, nu se ardează concediu medical plătit. Chiar dacă ar prezenta documentar de expertiză medicală, cu propunerea de pensionare pentru pierderea capacității de muncă, nu este valabil, deoarece a muncit în CAP doar patru ani, și nu zece, minimum cât sunt prevăzuți de lege. La cei 56 de ani nu a realizat o vechime de cel puțin zece ani ca să poată ieși la pensie de limită de vârstă. De aceea, a fost îndrumată să lucreze la CAP pentru a totaliza o vechime minimă, ca după împlinirea vârstei de 60 de ani să o solicite. Toate aceste lămuriri ar fi fost evitate dacă nu s-ar fi dat dovadă de formalism și rutină în cercetarea efectuată. Motiv pentru care funcționarul respectiv a fost aspru criticat, colectivul de conducere stabilind măsuri de preîntâmpinare a unor astfel de neajunsuri.

Maria Radu
Flacăra, nr. 34/1989